

[Lange.]

af Ændringsforslag, der er stillet af Partiet Venstre; jeg skal blot omtale et enkelt vigtigt, for os afgørende Ændringsforslag, der under Nr. 10 er stillet af dette Parti. Dette Ændringsforslag gaar ud paa en yderligere Tvangsnedsættelse af Indlaansrenten og en Fastsættelse af den Margen, der maa være mellem Indlaansrenten og Udlaansrenten. Endvidere indeholder Ændringsforslaget en Paragraf, der gaar ud paa en Forhøjelse af Konverteringsafgiften i Overensstemmelse med det Forslag, Regeringen under et andet Afsnit har stillet, og som jeg ikke skal komme nærmere ind paa. Jeg vil dog sige med Hensyn til Forslaget om Nedsættelse af Indlaansrenten, at dette har vi paa ethvert Tidspunkt været imod af mange Grunde. For det første, fordi vi mener, at man overhovedet ikke skal lovgive paa dette Omraade, og dernæst fordi vi mener, at man slet ikke med Rimelighed kan lovgive langt ud i Fremtiden med Hensyn til Indlaansrentens Fastsættelse. Der kan meget vel inden for det Tidsrum, man her ønsker at lovgive for, melde sig saadanne Situationer, hvor det ikke alene vilde være ønskeligt, men i allerhøjeste Grad nødvendigt at foretage en Forhøjelse af Indlaansrenten. I saadanne Tilfælde, hvor der skal handles hurtigt, hvor de økonomiske Forholds maaske rivende Udvikling kræver, at der handles hurtigt, er det ganske unaturligt, at Rigsdagen først skal sammenkaldes for at træffe saadanne Bestemmelser, i en Situation, hvor man endda ingen Sikkerhed har for, at man tilstrækkelig hurtigt vil kunne opnaa Enighed om det, der bør foretages.

Med Hensyn til Bestemmelsen om en Fastsættelse af den Margen, der skal være mellem Indlaansrenten og Udlaansrenten, vil jeg sige, at vi naturligvis ikke ønsker en høj Udlaansrente. Vi indser i høj Grad det ønskelige i, at Udlaansrenten for de Kapitaler, der skal bruges i Erhvervslivet, er saa lille som muligt. Selvfølgelig ønsker ogsaa vi, at denne Byrde skal hvile med saa lidt Tyngde paa Erhvervslivet som vel muligt, men vi kan ikke se, det vil være praktisk muligt at gennemføre en saadan Bestemmelse, fordi Forholdene er saa overordentlig forskelligartede. Skal Bestemmelsen have nogen Betydning, maa denne Margen være saa lille som muligt, for hvis den skal være tilstrækkelig stor til at kunne rumme alle de forskelligartede Forhold, saa faar den ingen som helst praktisk Betydning. Og hvis man vil trække Grænsen snævert, vil der være en Række Forhold, der ikke kan

dækkes af denne Bestemmelse; man vil da opnaa det modsatte af det, man tilsigter. Man vil opnaa, at det ingen Betydning faar for de virkelig sikre Laan, de store Laan paa lang Tid, for der er den Margen i Forvejen ikke saa forfærdelig stor; men de, der skal have de smaa Laan, de usikre Laan, Laanene paa ganske kort Tid, de vil, hvis man gennemfører denne Bestemmelse, sikkert ikke mere have nogen Mulighed for at faa Laan. Og det er jo ikke det, man sigter efter, at hindre en saadan Laangivning, der i mange Tilfælde kan være til stor Gavn for Laantagerne. Vi kan derfor ikke stemme for disse Ændringsforslag. Vi kan ikke stemme for Forslaget om en tvangsmæssig Nedsættelse af Indlaansrenten, fordi vi mener, at det økonomisk set kan være skadeligt paa denne Maade at binde Indlaansrenten for et langt Tidsrum. Men vi har ogsaa det Hensyn at tage, der for os spiller en afgørende Rolle, at man her vil lovgive over for en Klasse af Befolkningen, som udfører en i høj Grad samfundsgavnlig Virksomhed. Gennem mange Aar har Opsparingen i Danmark været for lille, gennem mange Aar har Danmark fra at være et kapitalstærkt Land udviklet sig til at blive et kapitalfattigt Land. Der er kun et eneste Middel til at afhjælpe dette, der er kun en eneste Vej at gaa, hvis Danmark fra at være et kapitalfattigt Land, fra at være et Land, der er afhængigt af Udlandet i økonomisk Henseende, skal blive et i økonomisk Henseende uafhængigt Land og dermed et Land, i hvilket man kan vente det naturlige Grundlag for et lavt Renteniveau. Denne ene Vej er at fremme Opsparingen. Derfor maa vi være imod enhver Bestemmelse, enten det er i dette Forslag eller i anden Lovgivning, der er en Hindring for Opsparingen.

Veistrup: Det forekommer mig at være en ejendommelig Situation, vi i Dag staar i her i Landstinget: 4 Partier kræver, i hvert Fald efter Sigende, i større eller mindre Grad en Sanering af Landbrugets Gældsforhold, og saa er Forholdet dog det, at naar vi i Dag slutter denne Forhandling, er vi, saa vidt man kan se i Øjeblikket i hvert Fald, lige saa langt fra denne Gælds-sanering, denne Rentesaenkning, som den Gang Forhandlingerne begyndte. Jeg vil gerne udtale min Beklagelse over dette. Jeg gør det af mange Grunde. Først og fremmest af Hensyn til de Mennesker, som Nødvendigheden byder os at komme til Hjælp, de Mennesker inden for Landbruget, der sidder med en Forrentningsbyrde, som de ikke i det lange Løb er i Stand til at bære.